

Naar jeg ud fra denne Betragtning ser paa de Bestemmelser, der findes med Hensyn til Indstillingen af Kandidatemner, Præster, der søge et bestemt Embede, saa er jeg ogsaa der noget ængstelig for den Form, det har faaet, idet Mindretallet er saa sikker paa at faa dets *Mænd* eller i ethvert Tilfælde dets *Mand* med paa Indstillingen. Jeg indrømmer, det er meget hensynsfuldt at ordne det saaledes, at et Mindretal saa at sige altid vil være sikker paa ogsaa at faa sin Mand med; forudsat at det er et Mindretal, som har kunnet sætte en Mand ind i Menighedsraadet. Men hvis nu Ministeriet gaar hen og tager den Mand, som er indstillet af Mindretallet, hvad saa? Lad os huske paa, at efter Reglen, som den er forklaret i Anmærkningerne, bliver det i Virkeligheden saaledes, at et Mindretal paa en Mand maaske indstiller en af dem. Tager Ministeren den, som er indstillet af Mindretallet, kan der være nogen Fare for, at Flertallet siger: Det have vi intet Ansvar for, vi have ikke villet have den Mand; det var jer, som satte eders Meningsfælde ind i Menighedsraadet, og det var igen ham, der sørgede for, at den Mand kom paa Listen, som Ministeriet nu har givet Embedet, og det maa I bære Ansvar for. Det gælder om, at Ansvar kommer til at hvile paa saa bredt et Grundlag som muligt. Jeg vil helst, at Valgene til Menighedsraadene ske efter Forholdstalsvalgmaaden, saaledes at et Mindretal ogsaa kan gøre sig gældende inden for Menighedsraadet, men naar Mindretallet er repræsenteret der, har jeg ikke noget imod, at det blev saaledes, at det var Flertallet af Menighedsraadet, som afgjorde, hvilken Mand der skal paa Listen, naar der er Tale om at indstille til Embedet. Indstille vi tre Mænd, skulle vi ogsaa være klare over, at hvilken af dem vi end faa, have vi ogsaa Ansvar for, at netop den Mand kom paa den Plads. Flertallet i Menighedsraadet skal ikke kunne skyde sig ind under, at det ikke var den Mand, de ønskede, men at han var bleven sat ind paa Listen af et Mindretal i Raadet, som ogsaa repræsenterer et Mindretal inden for Sognemenigheden. Indstillingen til Præsteembeder er for mig, som vel for alle, det vigtigste. Det centrale i Lovforslaget er derfor at faa Ansvar flyttet derhen, hvor det rettest bør ligge, nemlig paa Præstens og Menighedens Skuldre. Jeg er ogsaa sikker paa, at selv om der kan være en eller anden Retning,

der sidder som Mindretal i Menighedsraadet, er det derfor ikke sagt, at den ikke har nogen Indflydelse. Det er meget ofte Tilfældet, at Mindretallet har en stor og ogsaa ofte heldig Indflydelse. Jeg finder imidlertid ingen Anledning til at komme ind paa Enkeltheder i Lovforslaget. Hvad der er blevet sagt derom, kan jeg for enkelte Tings Vedkommende være enig i; med Hensyn til adskillige andre er jeg mindre enig. Hvad der for mig er det vigtigste, er, at der findes en Form, hvorved vi kunne flytte en Del af Ansvar fra Institutionen over paa Personerne. Jeg vil selvfølgelig gøre mit til, at det kan ske paa en saa lempelig, heldig og tilfredsstillende Maade som muligt.

Jeg vil dog alligevel gerne henlede baade den højtærede Kultusministers og det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa det vistnok heldige i, at Medlemsantallet i Menighedsraadene rundt om i de forskellige Sognemenigheder ikke bliver for lille. I Lovforslaget er der nævnt Minimumstal, der oprigtig talt synes mig at være noget for smaa. Baade af Hensyn til den større Retfærdighed, som ligger i Forholdstalsvalgmaadens Benyttelse, og ogsaa af andre Hensyn vil jeg gerne have, at Tallene ikke blive for smaa. Saadanne andre Hensyn kunne jo ogsaa gøre sig gældende, naar man ser paa den Forbindelse, som er imellem Forslaget om Menighedsraadene og enkelte af de Bestemmelser, som findes i de andre Lovforslag, saaledes som, naar der er Tale om at vælge Tilsynet med Kirker, der eje sig selv. Det skal bestaa af Menighedsraadets Formand og to af Medlemmerne, men dersom hele Menighedsraadet bestaar af fem Medlemmer er der noget mindre korrekt i, at der kommer en Indstilling fra tre, som skal behandles af hele Menighedsraadet. De tre have da i Forvejen taget Stilling til den, og saa kunne de to sige: Saa kunne vi lige saa godt tie stille. Jeg vil derfor anse det for heldigt, at Menighedsraadene ikke bleve for smaa baade af Hensyn til det Arbejde, de skulle gøre, og navnlig af Hensyn til, at Forholdstalsvalgmaaden kan komme til at virke i saa stort Maal og saa retfærdig en Udstrækning som muligt.

Det blev af den første ærede Taler i Gaar nævnt, at der ingen Anledning var til at lade Menighedsraadene være til Stede ved Provstesyndet over Kirkerne. Jeg sætter netop Pris paa, at dette er kommet med som en af de Ting, Menighedsraadene skulle befatte sig med. Man maa huske